

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
29 серпня 2022 року,
протокол № 3.

Ректор, голова вченої ради університету, доктор
юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

_____ 2022 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПРАВОВІ ОСНОВИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
за спеціальністю 081 Право
галузі знань 08 Право

м. Хмельницький
2022

РОЗРОБНИК:

Професорка кафедри міжнародного та європейського права, кандидатка юридичних наук

23 серпня 2022 року

_____ Олена ЧЕРНЯК

Старший викладач кафедри міжнародного та європейського права, доктор філософії з права

23 серпня 2022 року

_____ Алла КІРИК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри міжнародного та європейського права

23 серпня 2022 року, протокол № 2

Завідувач кафедри, кандидат юридичних наук, доцент

23 серпня 2022 року

_____ Світлана ЛОЗІНСЬКА

Декан юридичного факультету, кандидат юридичних наук, доцент

23 серпня 2022 року

_____ Віктор ЗАХАРЧУК

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету

25 серпня 2022 року, протокол № 1.

Голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка

25 серпня 2022 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

			Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни		– 3
2.	Заплановані результати навчання		– 4
3.	Програма навчальної дисципліни		– 7
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни		– 8
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 9
	4.2.	Аудиторні заняття	– 9
	4.3.	Самостійна робота студентів	– 10
5.	Методи навчання та контролю		– 10
6.	Схема нарахування балів		– 10
7.	Рекомендовані джерела		– 11
	7.1.	Основні джерела	– 11
	7.2.	Допоміжні джерела	– 11
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		– 13

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	–	08 Право
2. Код і назва спеціальності	–	081 Право
3. Назва спеціалізації	–	не передбачено
4. Назва дисципліни	–	Правові основи європейської та євроатлантичної інтеграції
5. Тип дисципліни	–	вибіркова
6. Код дисципліни	–	V.081.Б.7.9.
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9. Курс / рік навчання	–	Четвертий
10. Семестр	–	Восьмий
11. Обсяг вивчення дисципліни:		
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	3/90
2) денна форма навчання:		
аудиторні заняття (годин)	–	36
% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	–	18
% від обсягу аудиторних годин семінарські заняття (годин)	–	18
% від обсягу аудиторних годин самостійна робота (годин)	–	54
% від загального обсягу тижневих годин:		
аудиторних занять	–	
самостійної роботи	–	
3) заочна форма навчання:		
аудиторні заняття (годин)	–	12
% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	–	10
% від обсягу аудиторних годин	–	

семінарські заняття (годин)	– 2
% від обсягу аудиторних годин	–
самостійна робота (годин)	– 78
% від загального обсягу	–
тижневих годин:	
аудиторних занять	–
самостійної роботи	–
12. Форма семестрового контролю	– Залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ОП.081.Б.12. Право Європейського Союзу
2) супутні дисципліни	– Не передбачено
3) наступні дисципліни	– Не передбачено
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p><u>Загальні компетентності</u></p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, територіальної громади; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p><u>Спеціальні компетентності</u></p> <p>СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.</p> <p>СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p>
---	--

	<p>СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.</p>
Результати навчання	<p>РН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.</p> <p>РН2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.</p> <p>РН4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.</p> <p>РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.</p> <p>РН6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.</p> <p>РН8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>РН19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.</p>

<p>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</p>	
<p>1. Знання <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i></p>	
1.1)	відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату європейської інтеграції;
1.2)	перевіряти відповідність національного договірної права України законодавству ЄС;
1.3)	визначати позитивні та негативні наслідки європейського вектору співробітництва України;
1.4)	визначати тенденції розвитку європейської інтеграції в цілому;
1.5)	розуміння суті процесу європейської інтеграції і основних напрямів подальшої конвергенції країн-учасниць.
<p>2. Розуміння <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i></p>	
2.1)	з'ясувати сутність історичних та політичних передумов інтеграційних процесів Україна-ЄС;

2.2)	усвідомлення основних напрямків, механізмів та інструментів зближення України та ЄС;
2.3)	пояснювати основні етапи формування, підписання та ратифікації Угоди про асоціацію України та ЄС.
2.4)	виділяти принципи, на яких ґрунтується система європейського права;
2.5)	передбачати наслідки інтеграційних процесів Україна-ЄС.
3. Застосування знань	
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1)	аналізувати правові та інституціональні виміри співробітництва України та ЄС;
3.2)	виявляти основні напрямки співпраці між Україною та ЄС;
3.3)	оцінювати відповідність національного законодавства законодавству ЄС;
3.4)	оцінювати інституційне та правове забезпечення європейської інтеграції України;
3.5)	працювати з ресурсами сайту ЄС в інтернеті;
4. Аналіз	
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	аналізувати позитивні та негативні наслідки вступу до Європейського Союзу;
4.2)	аналізувати інституційне забезпечення європейської інтеграції;
4.3)	дискутувати про доцільність проведення європейської інтеграції України;
4.4)	робити висновки про наслідки інтеграційних процесів;
4.5)	збирати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розуміння європейської інтеграції України;
5. Синтез	
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>	
5.1)	охарактеризувати процес євроінтеграції як розмаїття політичних, економічних та суспільних чинників;
5.2)	пояснювати історичні передумови виникнення євроінтеграційних процесів;
5.3)	аргументувати пропозиції по удосконаленню інституційного забезпечення європейської інтеграції України;
5.4)	формулювати класифікацію інтеграційних етапів;
5.5)	формулювати норми для внесення змін в національне законодавство.
6. Оцінювання	
<i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>	
6.1)	оцінювати якість та повноту виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС;
6.2)	оцінювати можливі ризики при невиконанні чи неналежному виконанні зобов'язань за Угодою про асоціацію між Україною та ЄС;
6.3)	робити висновок про відповідність законодавства України законодавству Європейського Союзу;
6.4)	оцінювати ефективність існування існуючої системи інституційного забезпечення інтеграції України та ЄС;
6.5)	окреслювати основні напрямки співпраці між Україною та ЄС.
7. Створення (творчість)	
<i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>	
7.1)	здійснювати кваліфікований аналіз нормативно-правових актів України щодо їх відповідності нормам законодавства Європейського Союзу;
7.2)	робити аналіз наукових праць з критичним висвітленням їх змісту;

7.3)	будувати аналітичні звіти щодо відповідності національного законодавства вимогам актів ЄС;
7.4)	складати пропозиції до удосконалення інституційного забезпечення євроінтеграційних процесів.
7.5)	планувати процес адаптації національного законодавства України до законодавства ЄС з виокремленням етапів такого процесу та обґрунтуванням їх змісту

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Розширення ЄС і поглиблення інтеграційних процесів на Схід. Східне партнерство ЄС.

Розширення ЄС і поглиблення інтеграційних процесів на Схід.

Східне партнерство ЄС. «Східне партнерство +»: передумови, зміст, наслідки для України.

Моделі координації євроінтеграційних процесів в ЄС

Партнерство з ЄС в умовах пандемії COVID-19 та збройного конфлікту з Російською Федерацією.

Тема 2. Історичні та політичні передумови інтеграційних процесів Україна-ЄС

Історичні передумови інтеграційних процесів Україна-ЄС. Етапи розвитку відносин України та ЄС з проголошенням незалежності.

Політичні передумови інтеграційних процесів Україна-ЄС.

Розвиток політичних та економічних відносин з ЄС після проголошення незалежності України.

Вплив Російської Федерації на відносини України та ЄС. Політичний вплив ЄС на Російську Федерацію у зв'язку із збройним конфліктом на території України.

Розвиток політичних та економічних відносин з ЄС з поглибленням програми Східного партнерства ЄС (з 2020 року).

Тема 3. Угода про партнерство та співробітництво

Передумови укладення УПС. Ратифікація УПС. Структура та зміст УПС.

Нормативні акти, прийняті на виконання УПС. Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства ЄС: зміст, значення, наслідки прийняття.

Євроінтеграційні процеси в Україні протягом дії УПС.

Тема 4. Порядок денний асоціації Україна-ЄС

Причини укладення ПДА. Політичні та економічні процеси в Україні.

Розробка та зміст ПДА.

Наслідки укладення ПДА.

Тема 5. Угода про асоціацію України та ЄС. Етапи формування, підписання.

Ратифікація Угоди про асоціацію.

Угод про асоціацію України та ЄС. Етапи формування, підписання. Ратифікація Угоди про асоціацію.

Правова природа та структура Угоди про асоціацію.

Наближення законодавства України до права ЄС. Співвідношення понять гармонізація, адаптація, апроксимація, наближення.

Законодавче наближення і пряма дія Угоди про асоціацію.

Тема 6. Інституційне забезпечення інтеграції України та ЄС

Загальна характеристика органів асоціації України-ЄС. Проблема співвідношення повноважень.

Саміт Україна-ЄС. Парламентський комітет Асоціації. Рада Асоціації. Повноваження Президента України в сфері євроінтеграції.

Повноваження Верховної ради України в сфері євроінтеграції. Повноваження Кабінету Міністрів України в сфері євроінтеграції.

Повноваження Віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції в сфері євроінтеграції.

Повноваження Урядового комітету з питань європейської, євроатлантичної інтеграції, міжнародного співробітництва та регіонального розвитку в сфері євроінтеграції.

Урядовий Офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції.

Повноваження центральних органів виконавчої влади в сфері євроінтеграції.

Повноваження місцевих органів виконавчої влади в сфері євроінтеграції.

Роль громадянського суспільства в сфері євроінтеграції.

Тема 7. Характеристика основних напрямків співпраці між Україною та ЄС в межах Угоди про асоціацію

Європейські стандарти та інструменти їх запровадження в Угоді про асоціацію.

Модернізація української економіки за Угодою про асоціацію.

Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі з ЄС: поняття та зміст.

Доступ до ринку товарів сільського господарства та харчової промисловості ЄС.

Ввізні та вивізні мита за Угодою про асоціацію.

Тарифні квоти на ввезення товарів за Угодою про асоціацію.

Санітарні та фітосанітарні заходи для продовольчих товарів за Угодою про асоціацію. Технічні бар'єри в торгівлі за Угодою про асоціацію.

Переміщення товарів через митний кордон України та ЄС. Митні процедури в Угоді про асоціацію.

Державні закупівлі в Угоді про асоціацію. Доступ до ринку державних закупівель ЄС.

Норми права ЄС в Україні в сфері державної допомоги. Аграрний сектор в Угоді про асоціацію.

Охорона довкілля в Угоді про асоціацію. Соціальна сфера в Угоді про асоціацію.

Транспортна політика в Угоді про асоціацію. Транскордонне та регіональне співробітництво.

Наслідки невиконання Україною Угоди про асоціацію.

Тема 8. Співпраця Україна-НАТО

НАТО як міжнародна організація безпеки. Основні завдання НАТО в сфері безпеки. Розширення НАТО.

Правові засади співробітництва Україна-НАТО.

Види та наслідки співпраці України та НАТО на сучасному етапі.

Розширення видів та форм співпраці України та НАТО.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ин.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ин.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Розширення ЄС і поглиблення інтеграційних процесів на Схід. Східне партнерство ЄС.	11	2	2	-	-	7	13	1	-	-	-	12
2.	Історичні та політичні передумови інтеграційних процесів Україна-ЄС	11	2	2	-	-	7	13	1	-	-	-	12
3.	Угода про партнерство та співробітництво	11	2	2	-	-	7	13	1	-	-	-	12
4.	Порядок денний асоціації Україна-ЄС	11	2	2	-	-	7	13	1	-	-	-	12
5.	Угода про асоціацію України та ЄС. Етапи формування, підписання. Ратифікація Угоди про асоціацію.	11	2	2	-	-	7	10	2	0,5	-	-	7,5
6.	Інституційне забезпечення інтеграції України та ЄС	11	2	2	-	-	7	9	1	0,5	-	-	7,5
7.	Характеристика основних напрямків співпраці між Україною та ЄС в межах Угоди про асоціацію	14	4	4	-	-	6	9	1	0,5	-	-	7,5
8.	Співпраця Україна-НАТО	10	2	2	-	-	6	10	2	0,5	-	-	7,5
	Всього годин:	90	18	18	-	-	54	90	10	2	-	-	78

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні, лабораторні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних, лабораторних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання до кожної теми та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти виконують індивідуальні завдання у вигляді рефератів.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- складання окремих видів договорів;
- презентація виконаних есе за завданою тематикою.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;

3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;

4) складання окремих видів договорів;

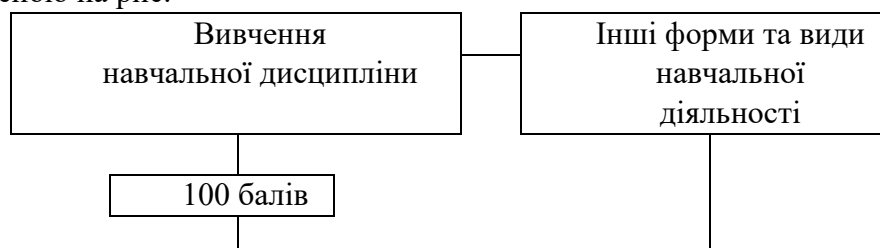
5) захист підготовленого публічного виступу.

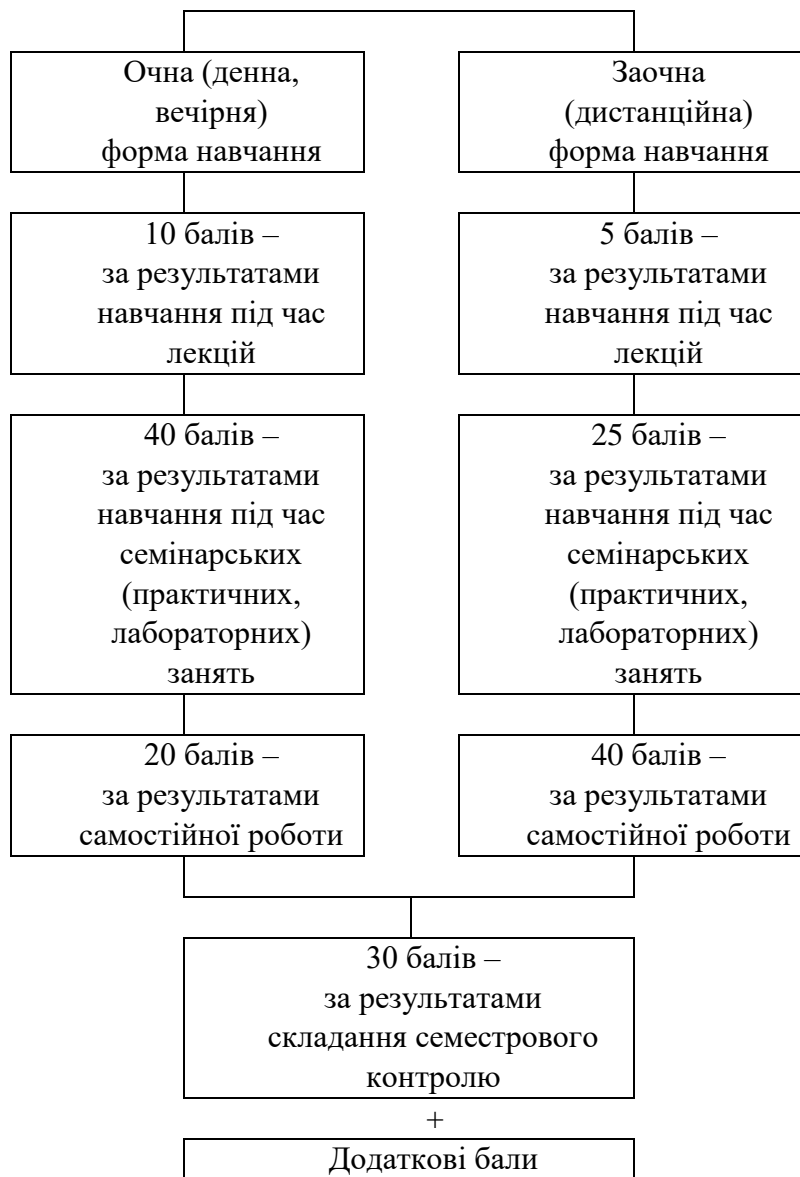
Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного іспиту.

Структура екзаменаційного білету включає три теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування студентам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Кордон. 2-ге вид. Київ: Центр учб. літ., 2010. 171 с. : табл.
2. Україна на шляху до європейської та євроатлантичної спільноти : Монографія. Донецьк : ДонНУ, 2006. 268 с.
3. Світова та європейська інтеграція/Навч. посібник. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. 340 с.
4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Ратифікована від 16.09.2014 № 1678-VII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011

7.2. Допоміжні джерела

1. Батаренко А. О. Проблеми та перспективи європейської інтеграції України. Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. 2014. № 1. С. 34–37.
2. Бень Я. О. Євроатлантична інтеграція України: від хартії про особливе партнерство до основного закону держави. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 8. С. 141–146.

3. Боднарчук О. В. Політичні комунікації в євроінтеграційному курсі України: Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук: спец. 23.00.02 – політичні інститути та процеси. Івано-Франківськ, 2015. Відносини Україна – НАТО. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО ДОГОВОРУ 2014. С. 1. URL: http://www.nato.int/cps/uk/natolive/topics_37750.htm
4. Європейська та євроатлантична інтеграція: TRANSITION BOOK 2019 URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-presentation-2019/8.2019/transition-book-final-stisnuto.pdf>
5. Льїн Р. Р. Євроатлантична інтеграція України як свідомий вибір безпеки вибору. Євроатлантична інтеграція України: свідомий вибір моделі безпеки : зб. наук. ст. за матеріалами III-х Харківських міжнар.-прав. читань, присвячених пам'яті професорів М. В. Яновського і В. С. Семенова, м. Харків, 3 листоп. 2017 р. : у 2 ч. Харків, 2017. Ч. 1. с. 373–376.
6. Кротюк С.Ф. Європейська інтеграція: успіхи та проблеми (до 50-річчя підписання Договору про Європейське економічне співтовариство). URL: <http://www.kyumu.edu.ua/vmv/v/05/krotjuk.htm>
7. Калінічева Г. І. Євроінтеграційний поступ України: історіографічний аспект Історико-політичні студії. 2016. № 1. С. 63-74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipc_2016_1_8.
8. Машталір Х., Леськів С. Інтеграція України до Європейського Союзу як основа для розбудови громадянського суспільства. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 6. С. 163-166. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_6_37.
9. Макаренко Л. П. Євроінтеграційний та євроатлантичний напрями зовнішньополітичних комунікацій України. *Журнал науковий огляд* № 7(39), 2017. С. 1-20
10. Носова Ольга. Угода про асоціацію України та Європейського Союзу: економічні наслідки. *Агора*. 2015. Вип. 15. С. 86–91.
11. План дій Україна - Європейський Союз» Європейська політика сусідства URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_693
12. Про затвердження плану заходів на 2019 рік щодо реалізації Концепції вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 р. № 35-р. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/35-2019-%D1%80>
13. Пеллагеша Н. Інтеграція України у європейський соціокультурний простір: стан та перспективи URL: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/November09/01.htm>
14. Стецюк Н.В. Євроінтеграційні процеси в Україні (конституційно-правові аспекти). Правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України: досягнення та перспективи: матеріали учасників заочної науково-практичної конференції (Львів, 31 жовтня 2017 року). Львів: ННПП НУ «Львівська Політехніка», 2017. С. 10 - 13.
15. Сірант М.М. Угода про асоціацію: стан і перспективи. Правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України: досягнення та перспективи: матеріали учасників заочної науково-практичної конференції (Львів, 31 жовтня 2017 року). Львів: ННПП НУ «Львівська Політехніка», 2017. С. 35 - 38.
16. Сіренко К. Ю. Євроінтеграційна політика України: позитивні і негативні аспекти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету: зб. наук. праць. Сер. Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. 2, част. 3. № 22, С.65-69.
17. Степаненко Н. О., Степаненко В.О. Інтеграція України до Європейського союзу: переваги та недоліки. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 61. С. 62-67. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2018_61_9.

18. Трихліб К. О. Зміст та обсяг *acquis communautaire*. Теорія та практика адаптації законодавства України до законодавства ЄС : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, КНУ Шевченка, 8 черв. 2018 р. Київ, 2018. С. 84–87.
19. Україна в Європі і світі : електронний навчальний посібник / В. О. Корнієнко. – Вінниця : ВНТУ, 2018.
20. Указ Президента України «Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
21. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного договору. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_002
22. Чуприна О. Б. Історія розвитку інтеграційних процесів в Європі та аналіз взаємозв'язку з процесами глобалізації. *Зовнішня торгівля: право та економіка*. 2007. №1. С. 56.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://europa.dovidka.com.ua>
2. <https://op.europa.eu/>
3. <http://rada.gov.ua>.
4. <https://www.kmu.gov.ua/>
5. <http://www.eeas.europa.eu/>
6. <https://eu-ua.org/uryadovyy-ofis-koordinaciyi-yevropeyskoyi-ta-yevroatlantychnoyi-integraciyi>
7. https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
8. <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2018/07/09/ukraine/>
9. <http://eu-ua-csp.org.ua/what-is-eu-ua-csp/>